

การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง ในโรงเรียนผู้ใหญ่
ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน
ตามการรับรู้อของผู้บริหารและครูผู้สอน

นางนันทินี ศรีชัยญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. 2534

ISBN 974-578-364-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE EDUCATIONAL SUPERVISION PERFORMANCES OF CENTRAL SUPERVISORS
IN ADULT EDUCATION SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF NON-FORMAL EDUCATION
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS**

Mrs. Mantinee Srithunya

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Non-Formal Education
Graduated School
Chulalongkorn University**

1994

ISBN 974-578-364-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง
ในโรงเรียนผู้ใหม่ ในกรุงเทพมหานคร สังกัด
กรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร
และครูผู้สอน

โดย

นางนันทิณี ศรีชัยญา

ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา พุ่มไพศาล
อาจารย์ปาน กิมป์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ดาวร วิชรัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรกุล เจนอบรม)

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา พุ่มไพศาล)

.....
(อาจารย์หญิงศักดิ์ จันทร์สุรินทร์)

.....
(อาจารย์ปาน กิมป์)

นันทิณี ศรีธัญญา : การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง ในโรงเรียนผู้ใหญ่
ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอน
(THE EDUCATIONAL SUPERVISION PERFORMANCES OF CENTRAL SUPERVISORS IN
ADULT EDUCATION SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF NON-FORMAL EDUCATION AS PERCEIVED BY ADMINISTRATION
AND TEACHERS) อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร.รัตนา หุ่นไพศาล, อ.ปาน กิมยี,
189 หน้า. ISBN 974-576-364-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นในกลุ่มผู้บริหาร และครูผู้สอนเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านบริหาร,
ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ในโรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง
สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านบริหาร, ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ใน
โรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์
ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านบริหาร, ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่
พบว่า การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน อยู่ใน
ระดับน้อยทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการ
ศึกษาในด้านบริหาร, ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของ
ผู้บริหารกับครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาด้านบริหาร, ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียน
ผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีดังนี้

3.1 ด้านบริหาร พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 2 เรื่อง คือ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าศึกษานิเทศก์ส่วนกลางปฏิบัติงานนิเทศ
การศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือ (1) ในเรื่องที่ศึกษานิเทศก์ได้แจ้งแผนการนิเทศให้ทราบล่วงหน้าก่อน
การนิเทศ และ (2) ในเรื่องที่ศึกษานิเทศก์มีความเข้าใจในหน้าที่ บทบาทและแนวปฏิบัติในการนิเทศงาน
การศึกษานอกโรงเรียน

3.2 ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกโรงเรียน
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อผู้วิจัย *นันทิณี ศรีธัญญา*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร.รัตนา หุ่นไพศาล*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *ดร.ปาน กิมยี*

NANTINEE SRITHUNYA : THE EDUCATIONAL SUPERVISION PERFORMANCES OF CENTRAL SUPERVISORS IN ADULT EDUCATION SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF NON-FORMAL EDUCATION AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS. THESIS ADVISOR : PROF. RATANA POOMPISAL, Ph.D. AND INST. PAN KIMPEE, 188 pp.

The purposes of the research were to study the opinions of administrators and teachers concerning educational supervision performances of central supervisors in the Department of Non-Formal Education discriminated by sex, age, level of education and duration of operation in adult education school in administration, academic and operation areas; To compare the opinions of administrators and teachers concerning educational supervisions performances of central supervisors in the Department of Non-Formal Education in administration, academic and operation of adult education school areas.

Major finding were :

1. In the opinion of administrators and teachers, the functions of supervisors including educational supervision in adult education school as administration, academic and operation of adult education school areas were all found to be performed at the low level.

2. A comparison of administrators and teachers opinions concerning educational supervision performances of supervisors for all functions were not significantly different at the .05 level.

3. A comparison of administrators and teachers opinions concerning educational supervision performances of supervisors in the Department of Non-Formal Education in administration, academic and operation of adult education areas in each item found as follows:

3.1 Administration area - It is found that administrators and teachers opinions significantly different at the .05 level in 2 topics were administrators opinion found that the supervisors performances in medium level are (1) the supervisors informed about the educational plan before implementation and (2) the supervisors understanding in roles, aspects, and guideline in non-formal education.

3.2 Academic and Operation of Adult Education School areas - It is found that administrators and teachers opinions concerning academic and operation of adult education school was not significantly different at the .05 level in all items.

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน.....

สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....

ปีการศึกษา 2533.....

ลายมือชื่อนิติกร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย เนื่องมาจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา หุมไพศาล และอาจารย์ปาน กิมปี อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และเป็นกำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองอธิการบดีการศึกษานอกโรงเรียน (อาจารย์หญิงศักดิ์ จันทร์สุรินทร์) ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยกรุณาตรวจแก้ไขความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอน ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณศิริวรรณ คันยง คุณคณีย์ ชัยมะลิ คุณชัยณรงค์ อินสาลี และทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนในการทำวิจัยบางส่วน

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และบูรพาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ความรู้แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณอาจารย์ศิลป์ชัย ศรีธัญญา ที่ได้ช่วยเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนสนับสนุนช่วยเหลือด้านกำลังทรัพย์ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นันทินี ศรีธัญญา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมุติฐานในการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อสุ่มตัวอย่าง.....	43
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	142
สรุปผลการวิจัย.....	144
อภิปรายผลการวิจัย.....	152
ข้อเสนอแนะ.....	159
บรรณานุกรม.....	161
ภาคผนวก.....	168
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาความเหมาะสมของ แบบสอบถาม.....	169
ข. สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	170
ค. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	172
ง. รายชื่อโรงเรียนผู้ใหญ่ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบ แบบสอบถาม.....	184
ประวัติผู้เขียน.....	188

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตาม กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	48
2. จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนก ตามเพศ.....	51
3. จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนก ตามอายุและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
4. จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนก ตามระดับการศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
5. จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนก ตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการ ปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำบริหาร ของศึกษานิเทศก์ ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ..	56
7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการ ปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำวิชาการและปฏิบัติการ ของโรงเรียนผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

8.	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำบริหาร ของศึกษานิเทศก์ ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามอายุ.....	70
9.	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำวิชาการและปฏิบัติการ ของโรงเรียนผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามอายุ.....	77
10.	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำบริหาร ของศึกษานิเทศก์ ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	91
11.	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำวิชาการและปฏิบัติการ ของโรงเรียนผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

12.	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำบริหาร ของศึกษานิเทศก์ ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนผู้ใหญ่.....	105
13.	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาคำวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนผู้ใหญ่.....	113
14.	การเปรียบเทียบการนิเทศการศึกษาคำบริหาร ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน.....	128
15.	การเปรียบเทียบการนิเทศการศึกษาคำวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน.....	133